

Kde a jak hledat odbornou literaturu?

(Online školení 29. dubna 2026 – linky a příklady)

Příklady jsou vyznačeny kurzívou.

01. Centrální portál českých knihoven – portál Knihovny.cz:

<https://www.knihovny.cz/>

Na jednom místě lze prohledávat katalogy řady českých knihoven a české databáze souběžně. * náhrada za 0 – neomezené množství znaků. ? náhrada za právě 1 znak. Lze používat booleovské operátory AND, OR a NOT.

a) Základní vyhledávání: *kroměříž* AND (zahrad* OR zám*)*

b) Základní vyhledávání: *škol* AND (management* OR řízení*)*

c) Základní vyhledávání: *"Pražský hrad" AND (dějin* OR histor*)*

d) Základní vyhledávání: *Masaryk "Nová Evropa"* ,
upřesnit hledání: online dostupnost: volně dostupné

e) Základní vyhledávání: *zpravodaj* žurnalisti**, typ dokumentu: *e-knihy, online dostupnost: volně dostupné*

f) Základní vyhledávání: *"užovka obojková"*

g) Základní vyhledávání:

"d'ábel medvědovitý" OR "tasmánský čert" OR "Sarcophilus harrissii"

h) Základní vyhledávání: *Denemarková Peníze od Hitlera* - online dostupnost: *volně dostupné*

ch) *Hledáme literaturu o portrétech či autoportrétech, které vytvořili malíři nebo fotografové.*

Dotaz můžeme zadat více způsoby.

1. Základní vyhledávání:

(portrét OR autoportrét*) AND (malíř* OR fotogr*)* vybrat pole „téma“

2. Pokročilé vyhledávání – zadání dotazu pomocí vyhledávacích polí a skupin:

Některé výrazy:

portrét téma, předmět, klíčová slova přidat pole*

autoportrét téma, předmět, klíčová slova*

Mezi poli nastavit shodu: některé výrazy

Přidat vyhledávací skupinu

malíř téma, předmět, klíčová slova přidat pole*

fotogr téma, předmět, klíčová slova*

Mezi poli nastavit shodu: některé výrazy

Mezi oběma skupinami nastavit shodu: všechny skupiny.

i) *zub* drž* jazyk** , typ dokumentu: *patenty a užitné vzory*

j) *"Jindřich Waldes" autor*, typ dokumentu: *patenty a užitné vzory*

k) *tabák**, typ dokumentu: *legislativní dokumenty*

l) *Zahraniční zdroje / v odborných zdrojích: "fake news"* , omezit na obsah dostupný jako Open Access.

m) *Zahraniční zdroje / v odborných zdrojích: "artificial intelligence" AND plagiari**, omezit na články z odborných časopisů, omezit na obsah dostupný jako Open Access.

02. Katalog MZK - Vufind: [https://vufind.mzk.cz/
www.mzk.cz](https://vufind.mzk.cz/www.mzk.cz)

* náhrada za 0 – neomezené množství znaků. ? náhrada za právě 1 znak.

Booleovské operátory je nutné psát velkými písmeny.

a) Základní vyhledávání: *dramatic* výchov* ve všech polích (bez plných textů)*

b) Základní vyhledávání – téma: *tišnov* AND (histor* OR dějin*)*

c) Novinky ve fondu – viz odkaz ve spodní černé části, nastavit měsíc, výsledky lze dále zpřesnit, např. oborem.

03. Google Knihy: <https://books.google.cz/>

Informace o knihách. Vyhledávání v plných textech knih. U některých knih jsou volně přístupné některé strany. Některé publikace jsou k dispozici v plném textu.

a) *"fake news"*

b) *Barták: Řízení lidí v organizacích*

c) Rozšířené vyhledávání knih:

https://www.google.com/advanced_book_search

https://books.google.cz/advanced_book_search?hl=cs

title: economic crises

název: finanční řízení

04. Google Scholar: <https://scholar.google.cz>

Aplikace pro vyhledávání odborné literatury ke studiu a pro vědeckou práci (články, statě, publikace, disertace, abstrakty, prezentace). Výsledkem vyhledávání jsou bibliografické záznamy literatury, někdy i plné texty.

a) *management ethics*

a) *"celoživotní vzdělávání"*

b) *"umělá inteligence"*

c) *"umělá inteligence" OR "artificial intelligence"*

d) *izrael konflikt*

e) *(Izrael OR Palestina) AND (historie OR dějiny)*

f) Rozšířené vyhledávání – fráze: *finanční gramotnost, 2015 – 2026,*

g) Rozšířené vyhledávání – fráze: *Léky a těhotenství, v názvu článku, zobrazit články autora: Kacířová*

05. <https://scholar.google.com>

a) *"impact factor"*

b) *plagiarism universities*

c) Pokročilé vyhledávání – se všemi slovy: *diabetes pregnancy , 2011-2026.*

d) Pokročilé vyhledávání – se všemi slovy / *ethics leadership skills (in the title of the article).*

06. DOAJ – Directory of Open Access Journals: <https://www.doaj.org/>

Přístup do plných textů více než 22 000 recenzovaných časopisů ze 140 zemí. Možnost hledání článků z více než 14 000 titulů. Báze obsahuje téměř 13 milionů odborných článků.

- a) *Journals: Pedagogicka orientace*
- b) *Articles – all fields: "industrial heritage"*
- c) *Articles – all fields: resilience student**
- d) *Articles – title: Brno*
- e) *Articles – abstract: nano* health* risk**
- f) *Articles – keywords: employee* motivat**

Pole keywords se objeví po hledání článků, není v nabídce při prvním zadání dotazu.

07. Paperity: <https://paperity.org/>

Obsahuje asi 12 mil. článků s otevřeným přístupem.

- a) *"plastic bottles" AND recycl**
- b) *Advanced search – in title: Gaza*

08. OA.mq: <https://oa.mq/>

Vyhledávací nástroj se zaměřením na odborné články a příspěvky s otevřeným přístupem. Pokrývá asi 250 milionů záznamů, z toho 37 milionů zdarma v plném textu.

- a) *"shopping malls" AND attractiveness* *papers*
- b) *Tomáš Řepa* *authors*

09. Internet Archive Scholar: <https://scholar.archive.org/>

Testovací provoz. Zachycuje asi 35 milionů odborných dokumentů včetně časopiseckých článků a příspěvků z konferencí.

- a) *green AND (city OR cities OR town*)*

10. WorldCat: <https://www.worldcat.org>

Velmi rozsáhlý zdroj bibliografických záznamů (knihy, články, CD, video, ...) z více než 10 000 knihoven z celého světa.

- a) *Základní vyhledávání: gamification AND adults, zpřesnit výsledky: otevřený přístup, angličtina.*
- b) *Rozšířené vyhledávání: název - copyright, rok - 2021–2026, jazyk – angličtina, zpřesnění výsledků – otevřený přístup.*
- c) *Rozšířené vyhledávání: název - gamification, rok vydání 2022–2026, jazyk angličtina, zpřesnit výsledky – otevřený přístup.*

11. OpenAlex: <https://openalex.org/>

Pokrývá asi 480 mil. odborných publikací.

a) "trade secret"

České oborové databáze obsahující záznamy článků z periodik

- Česká literární bibliografie
- <https://clb.ucl.cas.cz/>
- Bibliografie české a slovenské historiografie
- <https://hucentral.kpsys.cz/#/>
- Ústav pro soudobé dějiny AV ČR
- <http://www.usd.cas.cz/knihovna/>
- Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského
- <https://katalog.npmk.cz/#/>
- Česká uměleckohistorická bibliografie
- <http://udubib.ucl.cas.cz/retrobi/hledat.1>
- Divadelní ústav
- <https://vis.idu.cz/>
- Geobibline
- <http://www.geobibline.cz/cs>
- Česká zemědělská a potravinářská bibliografie
- <https://primo.uzei.cz/>
- Medvik
- <https://www.medvik.cz/bmc/>

Obsah většiny z nich začleněna do portálu Knihovny.cz.

České oborové brány

Artlib.eu (umění a architektura):

<https://artlib.eu/#/>

IREL – Mezinárodní vztahy:

<https://irel.knihovny.cz/>

Knihovnictví a informační věda:

<https://kiv.knihovny.cz/>

MUS – Musica (hudba):

<https://mus.knihovny.cz/>

TECH (technika):

<https://tech.knihovny.cz/>

GEO (geografie):

<https://geo.knihovny.cz/>

Připravila PhDr. Martina Machátová, Moravská zemská knihovna v Brně,
tel.: 541 646 170, e-mail: Martina.Machatova@mzk.cz.